

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ

1. สามารถแยกเชื้อมัมมีไซแบคทีเรียได้จากตัวอย่างทุกชนิดจำนวน 133 สายพันธุ์
แยกเป็นเชื้อ ชนิดเจริญช้า 33 สายพันธุ์ และชนิดที่เจริญเร็ว 100 สายพันธุ์
2. คัดเลือกเชื้อชนิดเจริญเร็วบางส่วน มาศึกษาการจัดกลุ่มแบบวิธี Numerical Taxonomy ร่วมกับเชื้อสายพันธุ์เดียวกันที่แยกได้จากผู้ป่วย และที่เป็นเชื้ออ้างอิง พบว่าที่ระดับความคล้ายคลึง 80% จัดแบ่งกลุ่มได้เด่นชัด 12 กลุ่ม คือ กลุ่มของ *M. flavescens*, *M. fortuitum*, *M. chelonei* subsp *abscessus*, *M. chitae*, *M. chelonei* subsp *chelonei*, *M. austroafricanum*, *M. phlei*, *M. neolactis* และ Unclassified Mycobacteria. อีก 4 กลุ่ม
3. *M. fortuitum* เป็นเชื้อที่พบได้บ่อยที่สุดจากธรรมชาติและผู้ป่วยซึ่งเป็นเชื้อโรคที่สำคัญ
4. เชื้อในกลุ่ม Unclassified Mycobacterium อาจจะเป็นลักษณะพิเศษ
ที่ยังไม่เคยมีการค้นพบมาก่อน

ข้อเสนอแนะ

1. เชื้อในกลุ่ม Unclassified mycobacterium หากมีการศึกษาเพิ่มเติมทาง DNA Hybridization, DNA Homology, การวิเคราะห์รูปแบบของกรด mycolic โดยวิธี Chromatography, การหาปริมาณของ Guanine และ Cytosine (G-C content) จะทำให้สามารถแบ่งกลุ่มออกได้เด่นชัดขึ้น ซึ่งการศึกษาลักษณะต่างที่กล่าวมานี้ มีผู้ทำการศึกษาไว้บ้างแล้วในเชื้อมัมมีไซแบคทีเรีย (48-51, 103-105)
2. การใช้ลักษณะมากรา บ่งทำให้ผลการคำนวณมีความถูกต้องแม่นยำ และแยกกลุ่มออกได้เด่นชัดยิ่งขึ้น (106)
3. การศึกษาประเทวนี้ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อนในประเทศไทย ดังนี้ผลการ

ศึกษาที่ได้จงเป็นแนวทางในการศึกษา Numerical Taxonomy ของเชื้อมัยไคแบคทีเรีย กลุ่ม อิน่า ต่อไปได้อีก รวมทั้งการศึกษาทางระบบดิบทยาของเชื้อเหล่านี้ว่ามีแนวโน้มที่จะก่อโรคเพิ่มมากขึ้น (107)